

Verwijderen van de baarmoeder

—
via de buikwand of via de vagina

Samen met uw gynaecoloog heeft u besloten om de baarmoeder te laten verwijderen. De reden van de operatie is met u besproken. Een eventuele verwijdering van de eierstokken is in dezelfde operatie mogelijk en vindt alleen plaats als de gynaecoloog dit met u heeft besproken vóór de operatie. Deze folder geeft u informatie over wat u vóór en tijdens de opname en als u weer thuis bent kunt verwachten.

Welke operaties zijn er?

Verschillende klachten en aandoeningen kunnen een reden zijn voor het verwijderen van de baarmoeder. Welke operatie u krijgt hangt dan ook af van uw klachten en/of aandoening. De baarmoeder kan via de buikwand (abdominaal), via de vagina of via een kijkoperatie (TLH, totale laparoscopische hysterectomie) worden verwijderd.

Verwijdering via de buikwand (abdominale uterus extirpatie)

Dit kan op twee manieren, hieronder leest u hoe deze twee manieren gaan.

- De operatie gaat via de buik door middel van een bikinisnede (een snede in de buikwand van 10-15 cm horizontaal). Meestal wordt deze operatie gedaan bij een baarmoeder die een normale grootte heeft of een klein beetje vergroot is. Dit is vaak zo bij bloedingsproblemen en bij bijvoorbeeld vleesbomen (myomen) in de baarmoederholte.
- De operatie gaat via de buik door middel van een verticale snede (van de navel naar beneden). Deze operatie wordt gedaan bij een relatief grote baarmoeder.

Verwijdering via de vagina (vaginale uterus extirpatie)

Deze operatie kan bij een baarmoeder gedaan worden die operatief via de vagina bereikbaar is.

Verwijderen via de vagina via een kijkoperatie (vNotes techniek)

Bij de vNotes operatie gebruikt uw arts speciale instrumenten (een kijkbuis) die via de vagina worden ingebracht. Er worden hierdoor géén zichtbare sneetjes in de buikwand gemaakt. Zonder zichtbare littekens op uw buik kan uw arts met de speciale instrumenten bij de baarmoeder en/of eileiders en eierstokken in de buikholte komen. vNotes staat voor: vaginale natuurlijke opening transluminale endoscopische chirurgie.

Verwijdering via een kijkoperatie via de buikwand (zie de folder: verwijderen van de baarmoeder met een kijkbuis operatie, TLH)

Voor deze operatie wordt gekozen bij een kleine baarmoeder die vaginaal moeilijk verwijderd kan worden. En bij afwijkende cellen in de baarmoederwand (endometrium).

Kenmerken van de baarmoederverwijdering via de buikwand

- Mogelijkheid om de baarmoedermond wel of niet te verwijderen
- Mogelijkheid om de eierstokken wel of niet te verwijderen (eventueel gelijktijdig bij kwaadaardigheid of andere afwijking aan de eierstok)
- De operatie duurt gemiddeld 60 minuten
- Gekozen kan worden voor een ruggenprik of algehele anesthesie
- U heeft na de operatie matige tot ernstige pijnklachten, hiervoor wordt pijnstilling aan u gegeven
- De mogelijkheid voor een bikinisnede en soms een lengte snede
- U blijft 2 tot 3 nachten na de operatie opgenomen op de afdeling
- U wordt geopereerd in Haarlem Zuid

Kenmerken van de baarmoederverwijdering via de vagina

- Baarmoedermond wordt verwijderd
- De operatie duurt gemiddeld 60 minuten
- De eierstokken kunnen niet worden verwijderd
- Gekozen kan worden voor een ruggenprik of algehele anesthesie
- U heeft na de operatie matige tot ernstige pijnklachten, hiervoor wordt pijnstilling aan u gegeven
- U heeft géén litteken op de buik
- U blijft 1 nacht na de operatie opgenomen op de afdeling
- U wordt geopereerd in Haarlem Zuid

Kenmerken van de baarmoederverwijdering via vNotes techniek

- Baarmoedermond wordt verwijderd
- De operatie duurt ongeveer 60 minuten
- De eierstokken en/of eileiders kunnen verwijderd worden
- U krijgt algehele anesthesie
- U heeft geen litteken op de buik
- U blijft 1 nacht na de operatie opgenomen op de afdeling of mag dezelfde dag naar huis
- U wordt geopereerd in Haarlem Zuid

Vorbereiding

Polikliniek anesthesiologie

Voor uw operatie bezoekt u de polikliniek anesthesiologie. Dit kan vanaf zes weken vóór de behandeling. Op de polikliniek van uw specialist wordt de afspraak voor u gemaakt. U heeft daar een gesprek met een anesthesioloog of een medewerker pre-operatieve screening. Ook krijgt u een vragenlijst over uw gezondheid en we vragen naar eerdere operaties, uw medicijnen en of u allergisch bent. En u krijgt een lichamenlijk onderzoek. De medewerker vertelt u over de verschillende vormen van verdoving. Samen bepaalt u welke soort verdoving u kiest. Ook krijgt u te horen of en wat u wel en niet mag eten en drinken vóór de operatie. Alle informatie krijgt u op papier mee. Lees de informatie goed door en volg de aanwijzingen goed op.

Polikliniek anesthesiologie: maandag t/m vrijdag 08.00 – 12.00 en 13.00 – 16.00 uur
(023) 224 0165

U krijgt een boekje mee van de poli gynaecologie met de titel "Opname en Verblijf in het Spaarne Gasthuis". Leest u deze goed door. Eén dag voor de opname belt u tussen 14.00 uur en 15.00 uur naar de verpleegafdeling NOA waar u wordt opgenomen. U hoort dan hoe laat u de volgende dag verwacht wordt. Na de operatie wordt u naar de verpleegafdeling Chirurgie gebracht.

Verpleegafdeling NOA (Nuchtere Opname Afdeling)

(023) 224 0337

Afspraak voor het verpleegkundig spreekuur

U krijgt een folder mee van de polikliniek met de titel 'Opname en verblijf in het Spaarne Gasthuis – locatie Haarlem'. Leest u deze goed door. Ook krijgt u een afspraak mee voor het verpleegkundig spreekuur.

Tijdens opname

U wordt op de ochtend van de operatie opgenomen in het ziekenhuis. Zodra u op de operatiedag aan de beurt bent wordt u in uw bed naar het operatie complex gereden. Na binnenkomst op het operatie complex worden uw persoonlijke gegevens en type operatie gecontroleerd. Hierna wordt door één van de anesthesiemedewerkers een infuus (plastic slangetje) in uw arm geplaatst. U krijgt daarna de narcose van de anesthesist via het infuus. Als u gekozen heeft voor een ruggenprik zal deze in dezelfde ruimte worden gegeven.

Operatie

Tijdens de operatie wordt de baarmoeder verwijderd via de buikwand of via de vagina. Meestal zullen de eierstokken niet worden verwijderd tenzij dit met u is besproken. U heeft voor de operatie met uw gynaecoloog besproken of de baarmoedermond verwijderd zal worden. Als deze blijft zitten zal het nodig blijven om uitstrijkjes te doen. De operatie zelf duurt gemiddeld een uur. De operatie wordt verricht door een team bestaande uit de door u verwachte gynaecoloog samen met een gynaecoloog in opleiding en vaak ook een co-assistent.

Na de operatie

Na de operatie wordt u naar de uitslaapkamer gebracht waar u gedurende 1-1,5 uur gecontroleerd zult worden. Zodra het kan wordt u teruggebracht naar de afdeling. U zult dan een katheter (slangetje in de blaas) en een infuus hebben.

De katheter wordt na ongeveer 24 uur verwijderd en het infuus wordt verwijderd als u weer voldoende kunt drinken.

De eerst dagen na de operatie wordt u extra goed gecontroleerd en gaat u stapje voor stapje vooruit. Onder de hierboven beschreven kenmerken van de verschillende manieren van de baarmoederverwijdering kunt u lezen hoe lang u ongeveer bent opgenomen voor de verschillende operatietechnieken.

Leefregels voor als u weer thuis bent

Herstel

U kunt na 2 tot 4 nachten slapen na de operatie weer naar huis. Uw herstel duurt 4 tot 6 weken.

Wanneer u weer thuis bent, bent u natuurlijk nog niet genezen. Het lichaam heeft een aantal weken nodig om te herstellen. Het is erg moeilijk om algemene leefregels te geven die gelden voor iedereen maar globaal mag u de eerste 2 weken na de operatie zo goed als niets doen. Om u een idee te geven; u kunt prima een kopje thee zetten, een boterham smeren of bezoek ontvangen. Maar koken, het huishouden en de boodschappen doen zult u moeten overlaten aan anderen. Na deze 2 weken mag u iets meer doen en vervolgens gaat u voorzichtig uw activiteiten uitbreiden. Na 6 weken mag u in principe alles weer doen, maar voor alles geldt dat u goed naar uw lichaam moet luisteren. Uw lichaam geeft prima aan als iets te veel is. Het is normaal dat de onderbuik en vagina gevoelig zijn in de eerste 2 weken.

Bij de vNotes techniek kunt u last hebben van het gas dat tijdens de operatie is gebruikt. U kunt dan gedurende 2 tot 3 dagen een pijnlijk gevoel in uw schouder en of uw nek ervaren.

Vaak bent u sneller moe en kunt u minder aan dan u dacht. In dat geval is het verstandig om extra te rusten. Uw lichaam geeft aan wat u wel en niet aankunt. Daarnaast luisteren is belangrijk. Als u moe bent, neem dan rust. Als u voelt dat het beter met u gaat, dan kunt u geleidelijk uw activiteiten uitbreiden.

Als u moet bukken, ga dan door uw knieën.

Hechtingen/nietjes

Bij de verwijdering van uw baarmoeder via de vagina zijn er alleen vaginale hechtingen. Deze hoeven niet verwijderd te worden.

Bij de verwijdering van uw baarmoeder via de buikwand heeft u nietjes op uw buik. Bij een bikinisnede moeten de nietjes (hechtingen) op de 8^e dag na de operatie verwijderd worden op de poli gynaecologie. Hiervoor krijgt u een afspraak mee als u naar huis gaat.

Bij een verticale snede (vanaf uw navel naar uw schaambeent) moeten de nietjes op de 9^e en 10^e dag verwijderd worden op de poli gynaecologie. De nietjes zullen op 2 dagen om en om verwijderd worden. Hiervoor krijgt u een afspraak mee als u naar huis gaat.

Soms verwijdert de huisarts de hechtingen. Bijvoorbeeld als het voor u moeilijk is om naar het ziekenhuis te komen of als u ver weg woont. U kunt aan uw huisarts vragen of hij de hechtingen wil verwijderen.

Tillen en werken in het huishouden

De eerste 4 tot 6 weken na de operatie mag u niet te zwaar (2 kg) tillen, omdat u uw buikspieren niet te veel mag aanspannen. Denk hierbij aan zware boodschappen doen,

stofzuigen, dweilen of bedden opmaken. Lichte huishoudelijke activiteiten zoals koken, afwassen kunt u doen.

Weer aan het werk

U mag de komende 4 tot 6 weken na uw operatie geen zwaar lichamelijk werk doen. Achter een computer werken mag bijvoorbeeld weer wel. Bespreek met uw gynaecoloog wat voor werk u doet en wat u wel en niet mag doen.

Pijn

Voor pijn na de operatie krijgt u pijnstillers toegediend.

Tegen de pijn kunt u 2x paracetamol 500 mg innemen, maximaal 8 tabletten per dag. In overleg met uw gynaecoloog kan ook een andere pijnstiller erbij voorgeschreven worden bijvoorbeeld Naproxen, Ibuprofen of Diclofenac.

Plassen

U hoeft niet extra te drinken om daardoor meer te plassen. Als u per dag ongeveer 5 keer plast is dat voldoende. Het plassen kan anders gaan dan u gewend bent. Sommige vrouwen hebben na de operatie het gevoel niet volledig uit te plassen of hebben wat meer aandrang. Dit gaat vaak vanzelf over. U moet contact met het ziekenhuis opnemen als:

U vindt dat u moeilijk of te weinig plast (ongeveer minder dan 200 ml in 3 uur).

U toenemende (krampende) buikpijn heeft. Dit kan een signaal zijn dat de blaas te vol zit.

Blaasontsteking

U kunt na de operatie door de katheter een blaasontsteking ontwikkelen. Klachten zijn: pijn en/of een branderigheid gevoel bij het plassen, pijn in de onderbuik en koorts. Hiervoor moet u contact opnemen met de huisarts om uw urine (plas) te laten nakijken. Als het nodig is krijgt u antibiotica.

Voeding

Eet voeding met veel vezels en drink 1,5 liter vocht (koffie en thee tellen ook mee). Dit is belangrijk om verstopping en onnodig persen te voorkomen.

Ontlasting

Heeft u langer dan 3 dagen geen ontlasting gehad? Neem dan contact op met het ziekenhuis. Zie kopje 'Telefoonnummers'.

Bloedverlies

U kunt de eerste weken last hebben van bloedverlies doordat er een inwendige wond is. Dit kan slijmachtig tot donkerder (oud bloed) zijn.

Opnieuw helderrood bloed verliezen als u weer thuis bent is niet normaal (meer dan een maandverbandje). Neem dan contact op met het ziekenhuis, zie kopje 'Telefoonnummers'.

Douchen

Zolang u nog bloedverlies heeft via de vagina mag u geen tampons gebruiken, niet baden, zwemmen of naar de sauna gaan. Dit in verband met hygiëne en risico op een infectie.

Douchen mag wel.

Autorijden en fietsen

Wij adviseren pas na 2 weken na de operatie auto te gaan rijden en korte stukjes te fietsen. Wees u ervan bewust dat uw concentratievermogen de eerste weken nog niet optimaal kan zijn.

Emotionele gevolgen van de operatie

Een gynaecologische operatie kan ook emotionele gevolgen hebben. Het kan enige tijd duren voordat u de ingreep heeft verwerkt. Dit is heel normaal. Het kan gebeuren dat u emotioneel wordt op momenten waarop u dit anders nooit gebeurde. Praat over uw gevoelens met bijvoorbeeld uw partner, huisarts of de gynaecoloog. Schaamt u zich niet voor uw emoties.

Seksualiteit

U mag 6 weken geen (geslachts-)gemeenschap (coitus) hebben.

Uw seksleven kan door de operatie veranderen. De eerste paar keer dat u geslachtsgemeenschap heeft kunt u dit als vervelend/ licht pijnlijk ervaren. Een andere positie kan daar soms bij helpen. Wat voor de ingreep juist heel prettig was kan na de ingreep juist niet prettig zijn. Het orgasme kan minder heftig aanvoelen doordat het samentrekken van de baarmoeder is weggefallen. Ook duurt het vaak langer voordat het orgasme op gang komt en kan het korter duren. Wanneer ook de baarmoedermond is verwijderd, kan de vagina minder vochtig zijn wat vervelend is tijdens de geslachtsgemeenschap. Een glijmiddel gebruiken kan hierbij een oplossing zijn. Laat uw lichaam even wennen aan de nieuwe situatie en luister goed naar uw eigen lichaam. Houdt u (pijn)klachten? Neemt u dan contact op met de polikliniek gynaecologie en maak een afspraak met uw arts.

Sporten

U mag de eerste 6 weken na de operatie niet sporten, lange fietstochten maken en geen lange wandelingen maken. Luister naar uw lichaam.

Controle op de polikliniek

Na de operatie krijgt u een controle afspraak mee voor op de polikliniek.

Uw baarmoeder wordt onderzocht. De gynaecoloog belt u twee weken na de operatie op met de uitslag. De gynaecoloog bespreekt met u of nog verdere controle of behandeling nodig is.

Contact opnemen bij klachten en problemen

U moet met ons contact opnemen als u binnen 6 weken na uw operatie last heeft van:

- een temperatuur boven de 38 graden (als dit niet komt door griep of een verkoudheid)
- uw wond die hevig rood is, gezwollen (dik) is en pijn doet
- bloedverlies meer dan een maandverbandje
- hevige buikpijn
- verstopping (als u 3 dagen na de operatie nog geen ontlasting heeft gehad)

Neem dan contact op met het ziekenhuis, zie kopje 'Telefoonnummers'.

Vragen

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, of u de behandeling laat doen. Heeft u na het gesprek met uw arts en na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan gerust aan de verpleegkundige of arts. Schrijf uw vragen van tevoren op, zodat u niets vergeet.

Ook als er na het onderzoek vragen, opmerkingen of klachten zijn, kunt u bellen met het ziekenhuis.

Zijn uw vragen niet dringend? Stel deze dan tijdens de (bel)afspraak met de gynaecoloog, uroloog of doktersassistente of via MijnSpaarneGasthuis. Zijn uw vragen dringend? Bel dan altijd met het ziekenhuis, zie onder kopje 'Telefoonnummers'.

Wij wensen u een voorspoedig herstel toe.

Telefoonnummers

- Van maandag t/m vrijdag 08.00 – 12.00 en 13.00 – 16.00 uur
polikliniek gynaecologie (023) 224 0060
- Buiten de polikliniekuren de Spoedeisende Hulp (SEH) Haarlem (023) 224 4880

Meer informatie

Bij de afdeling patiëntenvoorlichting in Haarlem Zuid en Hoofddorp en op de polikliniek gynaecologie en verloskunde kunt u terecht voor aanvullende informatie. U kunt brochures van de beroepsvereniging lezen of zelf downloaden via nvog.nl onder de rubriek 'Ik ben patiënt', of via degynaecoloog.nl.

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl